

EL 8º KARMAPA MIKYÖ DORJE

DOS ELOGIOS
AUTOBIOGRÁFICOS

DOS ELOGIOS
AUTOBIOGRÁFICOS

EL 8º KARMAPA
MIKYÖ DORJE

DHARMA EBOOKS

ÍNDICE:

Versos autobiográficos del Karmapa Mikyö Dorje
llamados « Acciones virtuosas »

La alabanza: « Buscó exhaustivamente ... »

༄༅། །ཀམ་པ་མི་བརྗོད་རྗེ་རྗེ་ལྷན་མཚན་ཉིད་བྱིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །

VERSOS AUTOBIOGRÁFICOS DEL KARMAPA MIKYÖ DORJE LLAMADOS « ACCIONES VIRTUOSAS »

བཀའ་དྲིན་འགའ་མེད་དཀོན་མཆོག་རྣམ་གསུམ་དང་། །
ལྷ་མའི་ཚོགས་ལ་གྲས་སེམས་ཕྱག་འཚལ་ནས། །

Ante la bondad incomparable de las tres joyas
y la asamblea de lamas, me postro con respeto.

དམ་སེམས་གཟིགས་ན་ངོ་མཚར་མེད་མོད་ཀྱང་། །
བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་མགྲོ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ། །
བདག་གི་ལེགས་སྤྱད་རྣམ་གངས་འགའ་ཞིག་ས། །
གཞན་ལ་བརྗོད་ན་དོན་དང་ལྡན་འགྱུར་ཞེས། །
རྗེ་བཙུན་འགའ་ཡི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་བ་ལས། །
རང་ལྗོངས་རང་རྒྱས་ཆེ་བས་ཅུང་ཟད་སྟོ། །

Aunque los seres supremos no vean nada maravilloso aquí,
algunos individuos ingenuos podrán escuchar con regocijo estas
palabras.

Puesto que algunos grandes maestros*
me han exhortado a relatarlas, diciendo que serán de beneficio,

---

* Entre ellos Drigung Rinpoche y Panchen Dorgyal. (Nota original del tibetano).

haré el recuento de algunas de mis actividades virtuosas.
Desde lo que mejor conozco, mi propia experiencia, hablaré
un poco.

དལ་འབྱོར་རྗེད་དཀའ་ཐོབ་དུས་དོན་མེད་དུ། །
གཏོང་མ་པོད་པར་སྐོ་གསུམ་དམ་ཚེས་ལ། །
ཚེ་གཅིག་སངས་རྒྱས་བཀའ་བཞིན་ཅི་རུས་བརྟུབས། །
ལོག་སློ་སྐྱེས་ཚད་དྲག་པོས་ཚར་གཙོད་བྱས། །
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བཤྱིད། །

- (1) Habiendo obtenido con dificultad estas libertades y atributos*,
no me he atrevido a desperdiciar las tres puertas en vano.
Enfocado, practiqué el Dharma sagrado tanto como me fue posible,
sin distracción, de acuerdo a las instrucciones del Buddha.
He subyugado fieramente todo pensamiento erróneo.
Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

སླ་གོགས་ཚད་མིན་བྱུང་བསོད་མ་བྱས་ཤིང་། །
དེ་ཡིས་བསྟན་པའི་ལམ་དུ་མ་ལྷགས་པར། །
དམ་ཚེས་མཐར་ཕྱིན་འགལ་རྐྱེན་གྱར་པ་ཡི། །
དུག་གསུམ་རྣམ་རྟོག་ཅི་ཚམས་བྱས་པ་ཡིན། །
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བཤྱིད། །

---

* Se refiere a la preciosa vida humana, aquella dotada de las diez libertades (no renacer en los tres reinos inferiores o como un dios de larga vida, en tierras donde no se encuentran las enseñanzas budistas, con facultades incompletas, visiones erróneas o donde no hay un Buda) y los ocho atributos (haber nacido como humano, en una tierra donde se enseña el Dharma, con las facultades intactas, un estilo de vida acorde al Dharma y confianza en este. Donde un Buda ha aparecido y enseñado el Dharma, las enseñanzas han sobrevivido, tienen seguidores y hay las condiciones para practicar).

- (2) Sin desdeñar a los maestros y amigos espirituales falsos,
ni seguirlos en el camino de sus enseñanzas,
he subyugado todo pensamiento proveniente de los tres venenos*,
puesto que se convierten en obstáculos
para la liberación última del Dharma sagrado.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

ཐེག་ཆེན་བཤེས་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་མཛོང་ནས། །
ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་ཡིད་ཤོར་ཏེ། །
དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཀུན་དང་མཐུན་བགྱིས་པས། །
རྗེ་བཙུན་རྣམས་གྱིས་དགྱེས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྐྱེད་ཡིན་སྟེ་བགྱིད། །

- (3) Al ver que los sabios del Mahayana no se equivocan,
fui cautivado por todas sus cualidades sublimes.
Por seguir el ejemplo de todas las sagradas vidas y liberaciones†,
los grandes maestros me bendijeron con regocijo.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

ཕལ་པའི་རྣམ་གཡིང་མི་ཚེ་འཛད་ཐབས་ཅོམ། །
ཡིན་པར་སྦྱང་ཁོང་རུས་པའི་གཉིང་ཉིད་ནས། །
ངེས་འདྲོངས་ཐ་མལ་གཡིང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེདས། །
རིག་པ་དུངས་ཤིང་སྐྱབས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐོབ། །
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྐྱེད་ཡིན་སྟེ་བགྱིད། །

---

* La ignorancia, el apego y la aversión.

† Las biografías ejemplares de los grandes maestros son llamadas vida y liberación en el idioma tibetano.

- (4) Cuando supe que las distracciones mundanas no son más que el método para desperdiciar nuestra vida, desde lo más profundo del corazón, abandoné toda distracción ordinaria, obtuve presencia mental clara y gané convicción en el Refugio.
- Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

མཚོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཚུ་བོ་རྒྱལ་པ་ལྟར། །
ཕྱིན་མོ་ལག་སྟོང་འགྲོ་བ་འདི་མཐོང་བས། །
ཚོ་འདིའི་ཚོས་བརྒྱད་མི་ལམ་ནང་ན་ཡང་། །
གཞིག་པ་བཏང་ཚོ་འཆར་བའི་གོ་སྐབས་གར། །
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྤྱད་ཡིན་སྟམ་བཤྱིད། །

- (5) Observé que todos los seres, superiores o menores, como el flujo de un río, deben morir desnudos y sin posesiones. Reflexioné: ¿Cómo tendrán la oportunidad de surgir los ocho dharmas mundanos de esta vida, incluso en sueños?
- Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

སྐབས་གནས་སྐབ་པའི་དཀོན་མཚོག་རྣམ་གསུམ་ལས། །
གཞན་པའི་སྐབས་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་རྟེན་པས། །
སྤྱིད་སྤྱལ་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཚོག་མཁྱེན་པ་ཡིན། །
གཞན་ལ་རེ་ལྟོས་སྤྱི་ཚེ་ཙམ་ཡང་མེད། །
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྤྱད་ཡིན་སྟམ་བཤྱིད། །

- (6) A excepción del verdadero refugio, las Tres Joyas, no obtuve convicción refugiándome en otros. Las Tres Joyas conocen de toda felicidad y sufrimiento. En los demás, no tuve ni un ápice de soporte, ni de esperanza. Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

སྐྱུག་བཟུལ་བྱུང་ཚད་རང་གི་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི།
འབྲས་བུར་ཤེས་ནས་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་ཚང་བའི།
མི་དགའི་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག།
ཚོ་འདིར་སྦྱད་པའི་རྣམ་གངས་ག་ལ་ཡོད།
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱད་ཡིན་སྟམ་བཤིད།

- (7) Habiendo comprendido que cualquier sufrimiento surge como resultado de mis propios errores, me fue imposible, en esta vida, concebir ni completar acciones no virtuosas en principio, medio y fin. Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

གཏིང་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མ་སྦྱིན་ན།
ཁམས་གསུམ་གར་ཡང་བདེ་འབྱོར་མི་རྟོག་པས།
ནམ་མཁས་ཁྲབ་ཚད་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ནས།
ནམ་གཞག་གཏན་གྱི་ཐར་པ་ནམ་ཐོབ་སྟམ།
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱད་ཡིན་སྟམ་བཤིད།

- (8) A menos que partamos del océano de la existencia desde sus profundidades, en cualquier lugar de los tres reinos la felicidad y las riquezas serán impermanentes. Me pregunté, ¿cuándo liberaré por completo a todos los seres infinitos como el espacio de los tres reinos de existencia cíclica? Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

རིས་མེད་སྐྱེ་དགུ་པ་མར་མི་མཐུན་མིང། །
དག་གཉེན་སྦྱོགས་རིས་བྱེད་པ་མི་རིགས་པས། །
བཙོས་མིན་བརྗེ་བས་མི་བཟོད་སེམས་ཅན་ལ། །
བྱང་རྒྱལ་དམ་པའི་ཕན་པ་འདོག་པ་སྟམ། །
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བཤྱིད། །

- (9) Todos los seres, sin distinción, son iguales a mis padres. Es ilógico discriminar entre enemigos y cercanos. Con amor sincero pensé: ¿Cuándo podré revelar el supremo beneficio de la iluminación a los seres que pasan por intolerables lapsos? Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

གཞན་ཕན་རྩ་བ་བདག་བདེ་གཞན་ལ་བཏང་། །
གཞན་སྐྱུག་རང་གིས་ལེན་ལ་རག་ལས་པས། །
ལྷས་དང་ལོངས་སྦྱོང་དགེ་བའི་རྩ་བར་བཅས། །
བདག་འཛིན་བྱེད་ཅམ་མེད་པར་འགོ་ལ་སུལ། །
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བཤྱིད། །

- (10) La raíz del beneficio a otros, depende de dar la propia felicidad y tomar para uno el sufrimiento de los demás.

Ofrecí mi cuerpo, posesiones, y la raíz de mi virtud a todos los seres, sin un ápice de autoaferramiento.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

འཇོན་པ་མེད་པར་འགོ་ལ་སྤུལ་ན་ཡང་། །
སེམས་ཅན་མི་སྤུན་སྐྱེས་གནོད་སྦྱེལ་བ་ན། །
བདག་གི་ལས་འབྲས་ངན་པ་དག་སྦྱུང་ནས། །
དབུལ་པོས་གཏིར་ཐོབ་ལྟ་བུར་དགའ་བ་སྦྱིས། །
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟུང་བ་བྱིད། །

- (11) Aun cuando ofrecí a los seres lo que tuve, sin aferramiento, y me atacaron con malicia por ello, pensé: “Esto purifica mis acciones y resultados negativos”. Como un pordiosero que encuentra un tesoro, me regocijé.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

གཞན་གྱིས་མི་རིགས་རྒྱན་ལན་གནོད་འཇལ་ཡང་། །
དེ་འབྲས་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱིན་གུར་ནས། །
ཕ་རོལ་པོ་ཡིས་སྦྱང་བར་མ་གུར་ཞེས། །
དགེ་བ་ཅི་བྱེད་དེ་ཡི་དོན་བྱ་བསྦྱོས། །
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟུང་བ་བྱིད། །

- (12) Pensé: “Aunque otros, sin motivo, paguen mi amabilidad con daño, que este resultado madure en mi propio continuo mental, y así, mi enemigo nunca lo experimente”.

He dedicado toda la virtud para su beneficio.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

མཁལ་མཉམ་ཀུན་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །

ལྷན་དྲོའ་འབྱེད་པའི་སྐྱེན་ཚིག་བརྗོད་པ་ལས། །

རང་གཞན་འབྲུལ་འཁོར་བྱེད་པ་རྩལ་མོའི་ངག།

གནས་སྐབས་འགར་ཡང་སྐྱེས་པ་ག་ལ་དྲན། །

འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྐྱེས་བཤྱིད། །

- (13) Expresé palabras gratas, distinguiendo entre qué adoptar y qué abandonar*,

con el propósito de llevar bienestar a todos los seres en el espacio.

No importando la situación, ¿cómo usar palabras insolentes que podrían mantenernos en un ciclo de confusión a mí y a los demás?

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

གཞན་ལ་སྐྱེན་བརྗོད་དེ་ལས་སྐྱེན་ཚིག་སོགས། །

ལན་ལ་རེ་བཅས་དགེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས། །

བྱང་རྩལ་ཚེན་པོའི་ཚེད་དུ་མི་འགོ་བས། །

དགེ་འབྲས་རང་གིར་བྱེད་པ་ག་ལ་སྲིད། །

འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྐྱེས་བཤྱིད། །

- (14) Causas y resultados virtuosos hechos esperando algo a cambio, como alabar con palabras lisonjeras esperando halagos†,

---

* Esto se refiere al habla encomiable. (Nota en el original en tibetano).

† El venerable sintió necesario mostrar en esta vida y liberación, abandonar el engaño a otros por medio de la hipocresía. (Nota original en tibetano).

no pueden tener el propósito de la gran iluminación.
¿Cómo puedo asir la virtud y tomar el resultado como mío?

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

མི་རུང་མི་བཟོད་མི་ཐེག་ལས་འབྲས་ཀྱང་། །
ཅི་ཙམ་ལྟོང་བས་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། །
ཅི་གསུང་བདེན་འཛིན་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བ་དང་། །
རྒྱན་ངན་ལམ་སློང་གནད་ལ་ངེས་པ་རྙེད། །
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བགྱིད། །

- (15) Todo aquello que experimenté, incluso los imposibles, abrumadores e intolerables resultados del karma, generaron en mí la confianza en las instrucciones del Buddha perfecto.

Obtuve certeza en la esencia de integrar toda dificultad en el camino.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

ནམ་མཁའ་ཐུབ་པའི་སེམས་ཅན་གྱུན་ལ་ཡང་། །
བྱང་ཆུབ་དམ་པའི་ཕན་འདོགས་མ་གཏོགས་པར། །
སྲིད་དང་ཞི་བའི་ཕན་བདེ་ཉི་ཚེ་བའི། །
སྒོ་ནས་དམན་པར་སྦྱར་བ་ག་ལ་ཞིག།
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བགྱིད། །

- (16) ¿Cómo podría hacer llegar a todos los seres que permean el espacio,
en vez del beneficio supremo de la iluminación,
el bienestar inferior y temporal de la paz y la existencia cíclica?
Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

རང་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་པ་ལ།
སྐྱིད་ལུག་སྐྱོ་འཇིགས་ངལ་དུབ་རྒྱང་བསྐྱིངས་ནས།
ཕྱིར་ལྷོག་མེད་པའི་བརྩོན་པ་འཕེལ་དགོས་པས།
ཚོ་འདྲིར་ཉམས་ལེན་རེས་འཇོག་ག་ལ་བྱེད།
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བཤིད།

- (17) Para obtener la iluminación, en beneficio propio y de los demás,
se debe abandonar la pereza, la depresión, el miedo y la fatiga,
y fortalecer la creciente diligencia que no se retracta.
¿Cómo podría dejar que mi práctica fuera inconsistente en esta
y otras vidas?
Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

དམུ་ཚོད་སེམས་ཅན་རིས་ནི་མཐའ་ཡས་ཕྱིར།
དར་ན་དར་བས་ཐར་ཐབས་མི་ཤེས་ཚོངས།
རྒྱད་ན་རྒྱད་པས་ཐར་ཐབས་མི་ཤེས་ཚོངས།
ཚོངས་པའི་ལས་རྒྱལ་དུན་ཚེ་བཟོད་སྐྱགས་མེད།
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བཤིད།

- (18) Los seres bravíos son infinitos,
 si prosperan, prosperan ignorando los medios para la liberación,
 si sucumben, sucumben ignorando los medios para la liberación.
 Me fue insoportable pensar en su ignorante modo de actuar.
 Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

བཟོད་སྐྱུགས་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྣུག་གི་ལ། །
 གཏུག་པ་ཅན་སྐྱུ་བསྐྱུ་པ་མི་སྐྱེ་བར། །
 སྐྱིབ་པའི་སྐྱོན་གྱི་རང་བཞིན་འདི་ལྟ་བུའི། །
 མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་བཟོད་མེད་སྐྱུ་ཡང་འཕེལ། །
 འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྐྱུ་བཞིན། །

- (19) Aún no pudiendo soportar a los seres que sufren,
 no di lugar al desprecio que surge del pensamiento malicioso.
 Reconocer que los errores y los obscurecimientos son su
 naturaleza,
 lo hizo aún más intolerable.
 Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

ཐོག་མེད་དུས་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱེ་འཆི་ཡིས། །
 ལུས་སེམས་སྣུག་བསྐྱུ་དུག་པོས་དུབ་གུར་པས། །
 བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་ལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡི། །
 གཏན་དུ་ལུས་སེམས་འཚོ་སྲིར་འབད་པ་བྱས། །
 འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྐྱུ་བཞིན། །

- (20) Desde tiempo sin principio, la vida y muerte en el samsara
 han infligido intenso sufrimiento en mi mente y cuerpo.

Por ello, me esforcé continuamente en cuidar mi mente y cuerpo para obtener el logro de la iluminación.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

དཔུང་ན་ཚོས་རྣམས་གཞོན་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི།
གང་ལ་ཕན་བཏགས་གང་གིས་ཕན་འདོགས་བྱེད།
གང་ཕན་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁས་ནམ་མཁའ་ལ།
སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའི་སློ་མིག་རྣམ་པར་དག།
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བཤིད།

- (21) Me cercioré: Todos los fenómenos se pacifican en el estado primordial.

Quienquiera que es beneficiado, cualquiera que beneficia, y todo beneficio, tal como el espacio se une en el espacio, se unen en el ojo de la inteligencia completamente puro.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

བདག་མེད་གོ་བ་རྒྱུད་ལ་འདྲིས་པའི་ཚོ།
སྤྱི་རོལ་ཡོ་བྱུང་ཟང་ཟེང་དམན་པ་ལ།
བདག་གིར་བརྩུང་བྱའི་མོར་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
མ་རྣམས་འགྱོར་སྤང་འབྲུམས་ལྷན་འདོད་དགུ་སྦྱབ།
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བཤིད།

- (22) Al permear por completo mi mente el entendimiento de la ausencia de yo, aun cuando los inferiores bienes materiales externos no se establecen

a manera de riquezas aprehendidas propias,
conseguí todo lo deseable en cantidades infinitas para
la prosperidad de mis madres.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

མཚོན་སྦྱིན་ལ་སོགས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །
 རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་བ་ཡི། །
 དགེ་བའི་ངང་ཚུལ་བཟང་པོའི་ལམ་ནས་དྲངས། །
 སངས་རྒྱས་གསུང་གི་བྲིམས་དང་མཐུན་པར་བྱས། །
 འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བཤིད། །

- (23) Para ofrendar con generosidad y para que todas las acciones
similares

se transformen en la causa para la completa budeidad,
deben conducirse por el camino noble de la vía virtuosa.

Actué de acuerdo con la conducta expresada por el Buddha.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

སངས་རྒྱས་བཀའ་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀར་ཡང་། །
 དང་པོར་སྦྱང་སྲ་ཕྱི་མར་དོན་ཆེ་བས། །
 རྒྱབ་ལ་གནོད་པའི་འབྲུང་གནས་མ་ཡིན་ཕྱིར། །
 དེ་བཞིན་གཤེགས་གསུངས་ཉིད་ལ་བཟོད་པར་བྱས། །
 འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བཤིད། །

- (24) Las enseñanzas del Buddha, tanto en causa como en resultado,
al principio son fáciles de practicar, y al final tienen un gran
propósito.

Puesto que la práctica no es fuente de daño,
fui paciente al seguir las palabras precisas del Tathagata*.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

ཀླ་ཚེན་སྐྱ་དང་ཟབ་པའི་ཚོས་སྐྱ་ལ།
བསམ་སྒྲོར་སྲ་མོས་ཚོག་པར་མ་འཚོལ་ཉ།
གཞལ་མེད་བསྐལ་པར་རྟག་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱིས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱ་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་བརྒྱད་།
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྤྱད་ཡིན་སྟམ་བགྱིད།

- (25) Sabiendo que las intenciones y acciones débiles no son suficientes,
Para alcanzar los vastos kayas[†] y el profundo Dharmakaya[‡],
en mente y cuerpo, continuamente, por incontables eras,
mantuve el voto de obtener los kayas de un victorioso.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

རང་རྒྱད་དགེ་ལ་བསྐལ་དུ་མི་རུང་བའི།
ཉོན་མོངས་སྲ་རགས་ཀྱན་ལ་གཉེན་པོ་བརྟུག།
རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཁོ་ན་ལས།
ཚེ་གཅིག་བསམ་རྒྱ་གཞན་དུ་ག་ལ་ཡོད།
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྤྱད་ཡིན་སྟམ་བགྱིད།

- (26) Apliqué el antídoto a todas las aflicciones negativas, sutiles
y burdas,
puesto que no inducen mi mente a la virtud.

---

* Skt. Epíteto del Buddha: El que ha ido más allá.

† Skt. Cuerpos.

‡ Skt. Cuerpo del Dharma.

Me concentré sin distracción en las causas y resultados de
la perfecta budeidad,

¿Cómo podría haber pensado en otra cosa?

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

དེ་སྤྱིར་རང་རྒྱུད་མ་རུངས་འཆང་བཞིན་དུ། །
 ལྷོས་པ་བཅས་པའི་སེམས་རྒྱུད་མི་ཐུལ་བས། །
 ཀུའུ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་བསགས་སྤྱངས་སྤེལ་བའི་སྤྲད། །
 རང་སེམས་བསགས་སྤྱངས་སྤྱིང་པོར་སྤྱིལ་བ་ཡིན། །
 འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྤྱད་ཡིན་སྟམ་བཤྱིད། །

- (27) En tanto te aferres a tu mente iracunda,
no podrás domar la mente de tus discípulos.
Así, me enfoqué en la acumulación y la purificación de mi propia
mente,
para incrementar la acumulación y la purificación en la de mis
discípulos.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་པ་ཡི། །
 བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཕྱིར། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་གྱི་མཛད་པ་དང་། །
 མཐུན་པར་ཇེས་སུ་འཇུག་པའི་སྤོན་པ་འདེབས། །
 འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྤྱད་ཡིན་སྟམ་བཤྱིད། །

- (28) Por tanto, puesto que todas las acciones de la entrada a la conducta de la iluminación son inconcebibles, hice plegarias para conducirme de acuerdo con las acciones de los bodhisattvas.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

ལྷོགས་མའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །
རིམ་གྲོ་པ་ཉུང་རིམ་གྲོའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་། །
བསྟན་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཞུགས་པ་མེད་པ་ལ། །
དམིགས་ནས་ལྷག་དུ་རང་རྒྱུད་ཅི་ཐུལ་བྱས། །
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བཤྱིད། །

- (29) Pocos son los que sirven a las enseñanzas del Buddha en una era decadente, y aquellos a quienes se debe servir no tienen un guía apropiado para aplicarse en las enseñanzas. Al ver esto, redoblé, al límite, el adiestramiento de mi mente.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་བབ་ཆོ་བསྟན་པ་ཡི། །
གཟུགས་བརྟན་ཅམ་གྱི་ཆེད་གྱི་དགེ་བ་ལ། །
སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟུགས་མཛད་པས། །
སྔོང་དང་སྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ཆེད་དུ་འབད། །
འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བཤྱིད། །

- (30) El Maestro elogió ampliamente las acciones virtuosas en el ocaso de los últimos quinientos años,

con el propósito de meramente reflejar las enseñanzas.
Por tanto, me esforcé en beneficiar a la sangha de eruditos y meditadores.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི།
 ལྗེ་དང་འབྲུག་ཚོད་འདུ་ལོང་སྤང་བའི་ཕྱིར།
 དབེན་པའི་གནས་དང་སྤོང་མོའི་ཟས་ཉིད་དང་།
 ཕུག་དར་ཁྲོད་པའི་གོས་ལ་བརྟེན་པར་བཅས།
 འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བཤྱིད།

- (31) De esta manera me apoyé en ellos. Sin embargo, para evitar el tumulto de los conflictos entre comunidades, dispuse mantenerme en los lugares aislados, confiando en la comida de mendigo y en vestir ropa de pordiosero.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

ཅ་བར་སློ་གཏད་སྐབ་པའི་སྲ་མ་ལ།
 དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་ཐག་ཚོད་དེ།
 སྤུ་གསུམ་ཡི་ཤེས་ལྡན་དང་ལྡན་པར་གོ།
 དེ་ཕྱིར་འགའ་ཡིས་བདག་ལ་དག་རྣང་སྦྱིས།
 འདི་ཡང་བདག་གི་ལེགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བཤྱིད།

- (32) Por tener convicción en que mi lama, en quien más confío, es la esencia de las Tres Joyas, y comprender que

es poseedor de las cinco sabidurías y los Tres Kayas,
algunos me contemplan con visión pura.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

གཞན་དོན་བྱེད་ལ་རི་སྲིད་ཟག་ཟད་གྱི།
མངོན་ཤེས་མེད་པར་གདུལ་བྱ་མི་ཐུལ་བས།
བདག་ཀྱང་སྦྱི་བར་བསགས་སྦྱང་མཐར་སྦྱིན་ཏེ།
མཁའ་ཁྱབ་འགོ་དོན་བྱེད་ལ་སྦྱོར་བ་ཐོབ།
འདི་ཡང་བདག་གི་ལཱགས་སྦྱང་ཡིན་སྟམ་བགྱིད།

(33) Quienes no posean la percepción superior de extinguir toda
impureza

al beneficiar a otros, no adiestrarán a sus discípulos.

Por ello, perfeccioné mi propia acumulación y purificación,
y me deleité en beneficiar a todos los seres en el universo.

Pienso en esta como una de mis acciones virtuosas.

དེ་ལྟར་བདག་གི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི།
དགེ་བ་བསགས་དང་མཁའ་ཁྱབ་སངས་རྒྱས་དང་།
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དགེ་བ་རི་སྲིད་པས།
མཁའ་ཁྱབ་ཀུན་གྱི་སྦྱིབ་པ་སྦྱིར་བསལ་ནས།
ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མཚོག་གི་སྦྱ།
ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པ་འགྲུབ་སྦྱིར་བཤོ།

De este modo, dedico toda mi virtud acumulada,
la contaminada y la pura, y la virtud de todos los buddhas
ilimitados como el espacio,

para disipar las infinitas acciones negativas de todos los seres,
y para que logren los kayas de la suprema iluminación,
perfeccionen las dos acumulaciones,
y logren la completa budeidad.

ཞེས་འདི་རྗེ་བཙུན་འགའ་ཡིས་བསྐྱེལ་བ་ལས། །
བཟམས་ནས་རང་གི་སྤོང་བ་བརྗོད་པ་ཡིན། །

He escrito esto, desde mi propia experiencia,
por el encomio de algunos de mis grandes maestros.

ཁོ་མོ་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་མཐའ་ཡས་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་པའི་སྤྱོད་
པ་ལ་སློན་ལམ་ཆེས་འདུན་པར་ཡོད་པ་བཞིན་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་
གཏན་མཐའ་ཟླས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་མཛད་པ་དང་རྣམ་ཐར་ལ་སློབས་ཤིག། །།

*Tal como yo aspiré y anhelé practicar en las actividades infinitas de los buddhas
y bodhisattvas, todos aquellos que deseen seguirme, practiquen las acciones y los
ejemplos para obtener la iluminación, por el beneficio de todas nuestras madres
ilimitadas.*

༄༅། །ཉིད་བརྗོད་བརྒྱགས།

LA ALABANZA: « BUSCÓ EXHAUSTIVAMENTE ... »

ཟླ་མིང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། །
འཇུག་མིང་དངོས་ཉིད་ལེགས་པར་བཅའ་བྱས་ནས། །
ཡང་དག་ཚུལ་ལ་བསྟེན་པའི་བརྒྱལ་བྱས་ཅན། །
བསྟན་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་དེར་གསོལ་བ་འདེབས། །

- (1) Buscó exhaustivamente la esencia infalible de las enseñanzas del Maestro incomparable, sostuvo la disciplina que guía hacia la manera correcta, y practicó las enseñanzas plenamente. A él, le suplico.

བཅས་དང་རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོའི་ཚོས། །
ལྟར་སྣང་དམ་པའི་ཚོས་སུ་བཅོས་པ་ནམས། །
སྐྱབ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱུར་པ་ཉིད་གཟིགས་ནས། །
དོན་བཟང་ལེགས་བཤད་འདོམས་དེར་གསོལ་བ་འདེབས། །

- (2) Al observar que para aquellos que practican el dharma falso de los desobedientes y naturalmente corrompidos, el verdadero Dharma, como una cáscara, permanece en el exterior, enseñó con excelencia el noble significado. A él le suplico.

འདི་དང་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཐམས་ཅད་པ། །
 ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་ལས་འབྱུང་སེམས་ནས། །
 བསྐྱོག་མེད་མོས་པ་གོང་འཕེལ་སྤུལ་བྱུང་བ། །
 དད་པའི་ཕ་རོལ་སོན་དེར་གསོལ་བ་འདེབས། །

- (3) Al darse cuenta que cada deseo de lo temporal y lo eterno, germina del maestro espiritual, el sostenedor de todo, en él floreció plenamente un anhelo irrevocable y su fe llegó a trascender los límites. A él le suplico.

ཚོ་འདིའི་གྲགས་འབྱོར་སྣང་པོས་དབེན་པའི་ཚུལ། །
 ཚིག་ཙམ་མིན་པར་སྣང་ནས་རབ་རྟོགས་ཏེ། །
 ཞེན་ལོག་སྲིད་པ་བྲལ་བའི་རྣམ་ཐར་ཅན། །
 དགོས་མེད་དྲན་པ་བརྟེན་དེར་གསོལ་བ་འདེབས། །

- (4) Desde lo profundo del corazón, y no en meras palabras, se dio cuenta del poco sentido que tiene la opulencia y la fama de esta vida. Ejemplificó el hastío, la ausencia de apego, y llego a recordar aquello que es inútil. A él le suplico.

བྱམས་པའི་སྒོ་ཅན་སྣང་ཇིའི་གདུང་ཤུགས་དང་། །
 འབྲལ་བ་མེད་པར་ངེས་འབྱུང་རྣམ་པར་དག། །
 སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་བཅས་ལ་རྟག་རྫོུ་ཞིང་། །
 མི་རྟག་ངེས་པར་སེམས་དེར་གསོལ་བ་འདེབས། །

- (5) Jamás separado de una mente amorosa y de una intensa compasión,
su aspiración a emanciparse fue perfectamente pura.
Siempre entristecido por el sufrimiento y sus causas,
reflexionó en la certeza de la transitoriedad. A él le suplico.

ཉོན་མོངས་ངན་སྐྱོར་སྐད་ཅིག་མི་གཏོང་ཞིང་། །
གལ་ཏེ་ཤར་ཡང་གཉེན་པོའི་ཚུ་ལོན་ཅན། །
དགེ་བའི་ངང་ཚུལ་བཟང་པོ་མི་གཏོང་བའི། །
བཤེས་གཉེན་ཕན་མཛད་གང་དེར་གསོལ་བ་འདེབས། །

- (6) Ni por un instante dejó correr las aflicciones y los pensamientos maliciosos;
en caso de surgir, edificó una presa de antídotos para contrarrestarlos.
Sin soltar las buenas vías de la virtud,
fue siempre un amigo que brindó beneficio. A él le suplico.

གཟུ་བོར་གསུང་རབ་དོན་ལ་མཉམ་བཞག་ནས། །
དྲང་ངེས་སོ་སོར་འབྲེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །
ཅལ་སྐྱོགས་ཇེས་སུ་རྒྱག་པར་མི་བྱེད་པར། །
ངེས་དོན་དམ་པ་འཆད་དེར་གསོལ་བ་འདེབས། །

- (7) Meditó en el significado de las escrituras de modo imparcial.
Con el prajña que distingue lo provisional y lo definitivo,

sin perseguir disparates,
 explicó el autentico significado definitivo. A él le suplico.

ཆེན་པོར་གྲགས་ལ་བཟེ་ཞིང་བཟེ་བྱེད་སྒོ། །
 སློན་ལམ་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་ནས། །
 དག་ལ་སློར་བའི་སློ་གོས་བསྐྱེད་པའི་ཉིན། །
 ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པར་མཛད་དེར་གསོལ་བ་འདེབས། །

- (8) Deseó con amor intercambiarse con aquellos considerados grandiosos.
 A través de sus aspiraciones puras, creando conexiones con los demás,
 realizó dedicatorias, como soporte para despertar en ellos la inteligencia
 que se compromete con a la virtud. A él le suplico.

དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ལས་དག་གང་ཐོབ། །
 ཡོན་ཏན་དེ་ལྡན་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ངག། །
 བྱང་ཞིང་རྒྱབ་པའི་ལྷས་སེམས་དོན་ལྡན་པ། །
 ཀམས་པ་ཡི་དགོངས་པ་རྗོགས་བྱེད་ཤོག། །

- (9) Por cualquier virtud adquirida al expresar estas cualidades,
 por manifestar las cualidades de aquel que las posee,
 que tengamos un cuerpo y mente del despertar purificado
 y perfeccionado.
 Que se realizen las intenciones del Karmapa.

DHARMA EBOOKS PUBLICATIONS

Esta obra está bajo la protección de la licencia [Creative Commons
Atribución-NoComercial-SinObraDerivada 4.0 Internacional](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

Traducido por Altaír Peredo y Angélica Medaglia

Primera edición de eBook: 03, 2022

[DHARMAEBOOKS.ORG](https://dharmaebooks.org)

Dharma Ebooks is a project of Dharma Treasure, which operates under the editorial guidance of the 17th Gyalwang Karmapa, Ogyen Trinley Dorje. The proprietary rights of Dharma Ebooks belong to Dharma Treasure Corporation.

འཇིགས་མེད་འཕེལ་བའི་འཇིགས་མེད་
正法寶藏
Dharma Treasure